

KUTSESTANDARD

KUTSENIMETUS				
Kutse- tase	Kutsenimetus	Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel	EKR¹ tase
I				
II				
III	Interpreet- instrumentalist	Lähtuvalt instrumendist (instrumentidest)	Ansamblist / Orkestrant	4
IV	Interpreet- instrumentalist	Lähtuvalt instrumendist (instrumentidest)	Kammermuusik / Ansamblist / Orkestrant	5
V	Interpreet- instrumentalist	Lähtuvalt instrumendist (instrumentidest)	Solist / Kammermuusik / Ansamblist / Orkestrant	6

¹ EKR- Eesti kvalifikatsiooniraamistik. Tasemekirjeldused vt Kutseseadus lisa 1

A-OSA KUTSEKIRJELDUS
A.1 TÖÖVALDKONNAD JA AMETINIMETUSED

Esituskunstid: orkestrant, ansamblist, kontsertmeister (repetiitor, saatja jm), solist.

A.2 TÖÖ EESMÄRK JA SISU LÜHIKIRJELDUS TASEMETI

Interpreet-instrumentalisti töö eesmärgiks on pakkuda publikule muusikaelamusi, realiseerides oma professionaalseid oskusi.

III kutsetase	Interpreet-instrumentalisti töö eesmärgiks on pakkuda publikule muusikaelamusi, realiseerides oma professionaalseid oskusi ansamblistina või orkestrandina.
IV kutsetase	Interpreet-instrumentalisti töö eesmärgiks on pakkuda publikule kõrgetasemelisi muusikaelamusi, realiseerides oma professionaalseid oskusi eelkõige kammermuusiku ja ansamblistina, vajadusel orkestrandina.
V kutsetase	Interpreet-instrumentalisti töö eesmärgiks on pakkuda publikule kõrgetasemelisi muusikaelamusi, realiseerides oma professionaalseid oskusi eelkõige solistina, vajadusel kammermuusiku ja ansamblistina või orkestrandina.

A.3 TÖÖ OSAD JA TEGEVUSED

	Kutsetase		
	III	IV	V
1. Muusikainstrumentidel musitseerimine/ Pillidel mängimine	X	X	X
1.1 Harjutamine	X	X	X
1.2 Osalemine proovis	X	X	X
1.3 Esinemine (suhtlemine publikuga, kutse-eetika)	X	X	X
1.4 Oma pilli hooldus	X	X	X
1.5 Enesetäiendamine	X	X	X
2. Töötamine repertuaariga	X	X	X
2.1 Iseseisev töö repertuaariga	X	X	X
2.2 Juhendamisel töö repertuaariga	X	X	X
2.3 Repertuaari valimine (süvendatud tausta teadmised B ossa)		X	X
2.4 Analüüsimine (Kultuurilise tausta uurimine ja stiililine määratlemine) jne	X	X	X
2.5 Repertuaariga töö juhendamine		X	X
3. Suhtlemine	X	X	X
3.1 Teiste muusikutega (külaliskolleegid, võõrkeel)	X	X	X
3.2 Esinemise korraldajaga	X	X	X
3.3 Kolmanda osapoolega (meedia, publik, kriitikud)		X	X
4. Juhtimine			
4.1 Muusikateose ettekande protsessi juhtimine			X

A.4 TÖÖVAHENDID

Pillid, noodid, esinemise riietus, tehnilised abivahendid

A.5 TÖÖKESKKOND JA ERIPÄRA

Töö toimub nii ruumis sees kui väljas. Valdavalt realiseerub töö avaliku esinemisena. Töökeskkond ja ohutus. Töö toimub graafiku alusel ja võib toimuda nii tööpäevadel kui laupäeval, pühapäeval ja riiklikel pühadel. Töö toimub nii päeval kui öhtu- ja öötundidel.

A.6 VÕIMED JA ISIKUOMADUSED

- musikaalsus;
- artistlikkus;
- loovus;
- saavutusvajadus;
- töökus;
- analüüsivõime;
- kohusetundlikkus;
- koostöövalmidus;
- pingetaluvus;
- suhtlemisoskus;
- täpsus;
- õpivõimelisus.

A.7 KUTSEALANE ETTEVALMISTUS

Interpreeet/Instrumentalist erialane väljaõpe toimub kõrgkoolis või kutseõppeasutuses

B-OSA KUTSENÕUDED

B.1 KOMPETENTSID

1. Pillimäng		
III kutsetase	IV kutsetase	V kutsetase
1.1 Harjutamine		
1.1.1 Harjutab tulemuslikult pilli, lähtudes juhendaja juhistest	1.1.1 Harjutab tulemuslikult pilli - iseseisvalt või arvestades juhendaja juhiseid	1.1.1 Harjutab tulemuslikult pilli, lähtudes iseseisvalt püstitatud eesmärgist
1.1.2 Harjutab tulemuslikult lisapilli, lähtudes juhendaja juhistest	1.1.2 Harjutab tulemuslikult ning iseseisvalt lisapilli ja/või suguluspilli	1.1.2 Harjutab tulemuslikult suguluspilli
		1.1.3 Juhendab harjutamist ja leiab meetodilised lahendused võimalikele probleemidele
1.2 Osalemine proovis		
1.2.1 Osaleb proovis, täites antud juhiseid	1.2.1 Osaleb proovis, täites antud juhiseid ning vajadusel suudab proovi iseseisvalt läbi viia	1.2.1 Osaleb proovis juhtides protsesse
1.3 Esinemine		
1.3.1 Esineb üldjuhul muusikakollektiivi liikmena, järgides esinemiskultuuri, üldtunnustatud käitumistavasid ja etiketti		1.3.1 Esineb üldjuhul solistina, järgides esinemiskultuuri, üldtunnustatud käitumistavasid ja etiketti
		1.3.2 Osaleb aktiivselt ja loovalt kontserdi läbiviimisel
		1.3.3 Suhtleb vajadusel meediaga
1.4 Erialapilli hooldamine		
1.4.1 Jälgib pilli elementaarset töökorras olekut	1.4.1 Suudab likvideerida pisivigu	1.4.1 Suudab anda eksperthinnangut
1.5 Enesetäiendamine		
1.5.1 Osaleb meistrkursustel		1.5.1 Viib läbi meistrkursusi
1.5.2 Täiendab ja arendab praktilisi oskusi	1.5.2 Arendab praktilisi oskusi ja täiendab teoreetilisi	1.5.2 Osaleb muusikahariduse arendamisel

	teadmisi	(konverentsid, seminarid jm), aitab kaasa valdkonna arengule
--	----------	---

2. Töö repertuaariga		
III kutsetase	IV kutsetase	V kutsetase
2.1 Iseseisev töö repertuaariga		
2.1.1 Omandab partii iseseisvalt, lähtudes antud juhustest	2.1.1 Omandab partii iseseisvalt, lähtudes antud juhustest ning analüüsib juhiseid ratsionaalsete lahendite leidmiseks	2.1.1 Lähtuvalt oma töö analüüsist valmistab ette juhised teistele
2.1.2 Tõstab mängu meisterlikkust tehnilise repertuaari abil (igapäevane harjutamine) vastavalt oma võimetele		
2.1.3 Arendab interpretatsiooni esitustaset (toon, interpretatsioon jm) vastavalt oma võimetele igapäevase harjutamise läbi		
2.1.4 Mängib läbi erinevat ettevalmistamata repertuaari vastavalt oma võimetele (<i>Prima Vista</i>) – nooditeksti mängimine ilma eelneva ettevalmistuseta		
2.2 Juhendatud töö repertuaariga		
2.2.1 Teose või partii nooditeksti esitamine vastavalt juhistele		
2.2.2 Märgib antud juhised nooditeksti, endale ja teistele mängijatele täpselt ja arusaadavalt		
2.3 Repertuaari valimine		
2.3.1 Esitab juhendaja valitud repertuaari	2.3.1 Valib ja esitab nõudlikku ansamblirepertuaari	2.3.1 Valib ja esitab eriti nõudlikku ja virtuoosset soolo- ja ansamblirepertuaari
	2.3.2 Omab ülevaadet erialasest repertuaarist	
		2.3.3 Omab ülevaadet soolorepertuaarist
	2.3.4 Tunneb ja kasutab teabeallikaid muusikateoste leidmiseks ja valimiseks (raamatukogu, internet, fonoteegid jt)	
2.4 Analüüsimine		
2.4.1 Määratleb teose või partii raskusastme		
	2.4.2 Uurib kultuurilist tausta ja määratleb stiililise kuuluvuse ning vormi	
		2.4.3 Tunneb interpretatsioonilisi esitustraditsioone
2.5 Juhendamine		
	2.5.1 Juhendab interpretatsiooniprotsessi koostöös teiste kollektiivi liikmetega	
		2.5.2 Juhib ja juhendab interpretatsiooniprotsessi

3 Suhtlemine		
III kutsetase	IV kutsetase	V kutsetase
3.1 Teiste muusikutega (külaliskolleegid, võõrkeel)		
3.1.1 Suhtleb teisi arevestavalt, korrektselt ja viisakalt sh võõrkeeles		
	3.1.2 Suudab anda adekvaatset tagasisidet	3.1.2 Juhendab kolleege
3.2 Esinemise korraldajaga		
3.2.1 Mõistab lepingu sisu		

	3.2.2 Suudab hinnata riske ja teha korralduslikke ettepanekuid
	3.2.3 Suudab teha mõlemale poolele kasulikke ettepanekuid
3.3 Kolmanda osapoolega (meedia, publik, kriitikud)	
3.3.1 Järgib esinemiskultuuri häid tavasid ja esinemistraditsioone	
	3.3.2 Suudab ette valmistada materjali ja suhelda meediaga, kriitikutega jne
3.3.3 Suhtleb kolleegidega vastavalt kutse- eetikale	

4 Juhtimine		
III kutsetase	IV kutsetase	V kutsetase
4.1 Muusikateose ettekande protsessi juhtimine		
		4.1.1 Suudab kanda vastutust kollektiivi hea käekäigu eest
		4.1.2 Suudab argumenteerida seisukohti
		4.1.3 Suudab vastutada projekti elluviimise eest
		4.1.4 Osaleb valdkondlikus arendustegevuses (teabepäevad, projektid, seminarid, erinevad töörühmad, eriala arenduskomisjonid jm)

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

B.2 BAASTEADMISED JA LÄBIVAD KOMPETENTSID		
III kutsetase	IV kutsetase	V kutsetase
1. Muusika elementaarteooria		
2. Solfedžo		
3. Harmoonia		
4. Muusikaajalugu		
5. Vormiõpetus	5. Vormianalüüs	
	6. Polüfoonia	
7. Dirigeerimise alused	7. Dirigeerimine	
8. Kutsealane seadusandlus		
9. Ettevõtluse alused		
10. Töökeskkond ja -tervishoid		
11. Erialane tervishoid		
12. Arvuti kasutamine AO1 – AO4, AO7 ja erialaste arvutiprogrammide tundmine		
13. Asjaajamise alused		

B.3 MUUD NÕUDED

C-OSA ÜLDTEAVE JA LISAD
C.1 TEAVE KUTSEOMISTAMISE KOHTA
C.2 TEAVE KUTSESTANDARDI KOHTA

1. Kutsestandardi number kutseregistris	Interpreeet / Instrumentalist III 19-08062011-6.1/4ps Interpreeet / Instrumentalist IV 19-08062011-6.2/4ps Interpreeet / Instrumentalist V 19-08062011-6.3/4ps
2. Kutsestandardi koostajad	Harry Illak – TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia; Eesti Noorte Puhkpilliorkester Aarne Saluveer – G. Otsa nimeline Tallinna Muusikakool Madis Sander – EBS Juhtimiskoolituse Keskus Tiina Välja – G. Otsa nimeline Tallinna Muusikakool; Eesti Akordioniliit Tiina Keel – Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus Aare Tammesalu – Rahvusoper Estonia; Pärnu Filharmoonia
3. Kutsestandardi kavandi tutvustamine	31.10 – 15.11.2007
4. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
5. Kutsenõukogu otsuse number ja kuupäev	08.06.2011
6. Kutsestandardi kehtivusaeg	08.06.2011-01.01 2014
7. Kutsestandardi versioon	4
8. Kutsenõukogu alavaldkond	Kultuuri Kutsenõukogu
9. Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (NACE)	vabaaja veetmise, kultuuri- ja spordiasutuste valdkond, kood 923
10. Ametite klassifikaator (ISCO)	2. pearühm "Tippspetsialistid", kood 2453
11. Euroopa kvalifikatsioonide raamistik (EQF)	
12. Kutset omistav organ	
13. Kutsekoda	
14. Viited õppekavadele eesti hariduse infosüsteemis	

C.3 KUTSENIMETUS VÕORKEELES

INGLISE KEELES		
LEVEL	TITLE	SPECIALISATION
I		
II		
III		Instrumentalist
IV		Chamber musician/orchestra musician
V		Soloist/Chamber musician/orchestra musician
VENE KEELES		
УРОВЕНЬ	НАЗВАНИЕ	СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ
I		
II		
III		Инструменталист
IV		Ансамблист/оркестрант

V	Солоист/Ансамблист/оркестрант
---	-------------------------------

C.4 KASUTATUD MATERJALID

C.5 KUTSETE SÜSTEEMI TERMINID JA SELETUSED

<p>Kutsete süsteem – kutsealaste määratluste loomise ja arendamise ning kutsete omistamise terviklik süsteem, mis loob eeldused Eesti töötajate konkurentsivõime kasvuks ning kutsealase kompetentsuse arendamiseks, hindamiseks, tunnustamiseks ja võrdlemiseks.</p>
<p>Kutsetegevuse valdkond – samalaadsetel tööülesannetel põhinev tegevusvaldkond, mis hõlmab mitut lähedast kutset.</p>
<p>Kutse – hindamisprotsessi ametlik tulemus, mis saadakse, kui kutset omistav organ otsustab, et isik omab teatud kutsetegevuse valdkonnas tööülesannete täitmiseks vajalikku kompetentsust, mille tase on määratud vastavas kutsestandardis.</p>
<p>Kompetentsus – edukaks kutsealaseks tegutsemiseks vajalik teadmiste, oskuste, kogemuse ja hoiakute kogum.</p>
<p>Kutsestandard – dokument, milles kirjeldatakse kutsetegevust, tööülesandeid, -keskkonda ning määratletakse kompetentsusnõuded.</p>
<p>Kompetentsid – oskuste, teadmiste, võimete ja isikuomaduste kogumid, mis sisaldavad töö tegemiseks vajalikku iseseisvuse ja vastutuse määra, võimaldavad töötajal täita konkreetseid tööülesandeid ning väljenduvad tegevustena.</p>
<p>Kutsetasemed – raamistik, mille alusel klassifitseeritakse kutsealase kompetentsusnõuded hierarhilisse süsteemi.</p> <p>Kutsetasemetest on I tase madalaim ja V tase kõrgeim:</p> <p>I tase – põhilised kutsealased faktilised teadmised ja oskused täita tööülesandeid, kasutades asjakohast teavet ja lihtsaid juhiseid ning töövahendeid. Iseseisvus ja vastutus sarnaste ja korduvate tööülesannete täitmisel kontrollitud olukordades.</p> <p>II tase – teadmised kutseala faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta ning kutsealased oskused täita tööülesandeid, valides põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet. Iseseisvus ja vastutus varieeruvate tööülesannete täitmisel tavapärastes olukordades, mis nõuavad oma käitumise kohandamist.</p> <p>III tase – süvendatud kutsealased teadmised ning laialdased kogemuslikud kutsealased oskused ja kutsealane meisterlikkus; laiaulatuslikud teoreetilised teadmised kutsetegevuse valdkonnas ning nendel põhinevad kutsealased oskused ja asjatundlikkus. Iseseisvus ja vastutus varieeruvate tööülesannete täitmisel olukordades, mis on tavaliselt ettearvatavad, kuid võivad muutuda. Enesejuhtimine, teiste töötajate juhendamine ja ressurside jagamine ning tööolukordade hindamine ja parendamine piiritletud tööülesannete osas</p> <p>IV tase – laiaulatuslikud ja süvendatud teadmised kutsetegevuse valdkonnas ning põhilised teadmised kutsetegevusega seonduvates valdkondades. Laiaulatuslikud kutsealased oskused ning süvendatud asjatundlikkus kutsealaga seonduvates valdkondades, oskus välja töötada innovaatilisi lahendusi. Iseseisvus ja vastutus keeruliste tööülesannete täitmisel olukordades, mis võivad ettearvamatult muutuda. Enesejuhtimine, teiste töötajate juhendamine ja kontroll, ressurside juhtimine, hinnangu andmine teiste ja enda tegevusele ning kutseala arendamine.</p> <p>V tase – kõrgeimal tasemel teadmised kutsetegevuse valdkonnas, valdkondadevaheliste seoste ja mõju mõistmine ning kõrgeimal tasemel kutsealased oskused; kaasaarvatud süntees ja hindamine, et luua uusi teadmisi ja protseduure ning valdkondadevahelisi seoseid. Iseseisvus, vastutus ja loovus komplekssete tööülesannete täitmisel olukordades, mis nõuavad uut strateegilist lähenemist. Ressurside ning integreeritud tegevuste ja protsesside juhtimine ja arendamine, strateegiline planeerimine ja tegevusele hinnangu andmine, uute visioonide loomine</p>
<p>Kutsed ei eelda kirjeldamist ja kutseomistamist kõigil tasemetel. Kutsetasemete vajalikkuse otsustab vastav kutsenõukogu. Iga konkreetse taseme nõuded, sealhulgas vajadusel ka sobiv haridustase, määratakse kindlaks kutsestandardis.</p>
<p>Kutseomistamine – protsess, mille käigus hinnatakse kutset taotleva isiku kutsealase kompetentsuse vastavust kutsestandardis toodud nõuetele ja väljastatakse kutsetunnistus.</p>
<p>Kutsetunnistus – kutset tõendav dokument, mis tõendab isiku kutsealase kompetentsuse vastavust kutsestandardis kehtestatud nõuetele.</p>
<p>Kutsenõukogu – Kutsekoja juurde moodustatud tööturu osapoolte esindajatest koosnev laiapõhjaline koostööorgan, mille tegevuse eesmärk on vastavas kutsetegevuse valdkonnas kutsete süsteemi arendamine ja rakendamine.</p>

Kutset Omistav Organ – juriidiline isik või riigi- või valitsusasutus, kellele on antud õigus kutseid omistada.

Kutsekomisjon – kutseomistamise kvaliteedi ja erapooletuse tagamiseks Kutset Omistava Organi juurde moodustatud komisjon, kuhu kuuluvad vastava kutseala tunnustatud spetsialistid, tööandjad ja koolitajad.

Kutseregister – riiklik register, mis sisaldab teavet kutsenõukogude, kutsestandardite, kutset omistavate organite ning kehtivate kutsetunnistuste kohta.